

POSITION PAPER

Aan: Commissie Digitale Zaken

Van: mr. F.C. van der Jagt, Hunter Legal B.V.¹

Datum: 25 november 2024

Onderwerp: Inbreng rondetafelgesprek Verzamelwet gegevensbescherming
4 december 2024 (*Kamerstukken II 2022/23, 36264*)

1. Inleiding

- 1.1 Uw commissie heeft mij gevraagd om kort te reflecteren op de uitvoering en de naleving van de AVG en het wetsvoorstel voor de Verzamelwet gegevensbescherming in het bijzonder. Ik dank u voor de uitnodiging om een bijdrage te leveren aan deze dialoog. Voor burgers en bedrijfsleven is de voortgang in dit dossier van groot belang.
- 1.2 Conform uw verzoek is deze bijdrage zeer beperkt en volsta ik hierna met het maken van twee algemene en twee specifieke opmerkingen.

2. Algemene opmerkingen

Verhoog budget Autoriteit Persoonsgegevens

- 2.1 Voor een daadwerkelijke en effectieve bescherming van het recht op privacy en gegevensbescherming is een goed functionerende toezichthouder essentieel. Momenteel is de Autoriteit Persoonsgegevens (“AP”) niet in staat om haar taken adequaat uit te voeren.² Klachten van burgers blijven onbehandeld op de plank liggen, onderzoeken liggen soms lang stil wegens gebrek aan capaciteit en de AP is onvoldoende in staat om privacyschendingen, waaronder ernstige datalekken, aan te pakken. Niet alleen burgers, maar ook bedrijven en overheden ondervinden hier de gevolgen van: privacywetgeving is complex en meer duiding en overleg met de AP is wenselijk, maar hier is in de praktijk geen ruimte voor. Zoals ook reeds door de parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening (in het licht van de toeslagenaffaire) is geconcludeerd, is een aanzienlijke verhoging van het budget van de AP een randvoorwaarde om het recht op privacy en gegevensbescherming maar juist ook de andere grondrechten van de burger te waarborgen.³ Voor de innovatiekracht van het bedrijfsleven is het essentieel dat er een bereikbare toezichthouder is, die de ruimte heeft om mee te denken over privacyvraagstukken die het gevolg zijn van (technologische) ontwikkelingen zoals AI.

Waarborg een gelijk niveau van gegevensbescherming in het gehele Koninkrijk

- 2.2 Momenteel bestaan er binnen het Koninkrijk verschillende niveaus van gegevensbescherming. Gelet op de LGO-status van de BES-eilanden en St. Maarten, Curaçao en Aruba (CAS-eilanden) is de AVG daar in beginsel

¹ Friederike van der Jagt is advocaat bij Hunter Legal B.V. te Amsterdam. Voor een volledig overzicht van mijn huidige en vroegere nevenfuncties verwijs ik u graag naar mijn LinkedIn-pagina (<https://www.linkedin.com/in/friederikevanderjagt/>).

² Autoriteit Persoonsgegevens, [Jaarverslag 2023](#), 1 juli 2024, zie onder meer p. 5 en p. 17.

³ Parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening, [Rapport](#): Blind voor mens en recht, 26 februari 2024, p. 73.

niet van toepassing.⁴ Bij de staatskundige hervormingen van 10 oktober 2010 is wetgeving ingevoerd die grotendeels is gebaseerd op de voormalige Nederlandse Wet bescherming persoonsgegevens.⁵

- 2.3 De Commissie bescherming persoonsgegevens BES (Cbp BES) heeft op grond van de Wbp BES geen boetebevoegdheden en kampt met een gebrek aan financiële middelen. Het toezicht op de CAS-eilanden komt moeizaam van de grond. Hierdoor wordt aan betrokkenen in het Caribisch deel van het Koninkrijk een lager niveau van gegevensbescherming geboden. Tegelijkertijd vindt op grote schaal uitwisseling van persoonsgegevens binnen het Koninkrijk plaats.
- 2.4 Hoewel wordt gewerkt aan een Rijkswet⁶ om tot een geharmoniseerd niveau van gegevensbescherming te komen, is het gelet op het daarmee gemoeide tijdsverloop noodzakelijk om nu stappen te zetten. Er is immers sprake van fundamentele rechtsongelijkheid. Naast een aanzienlijke verhoging van het budget⁷, kan worden gedacht aan het op korte termijn opnemen van een boetebevoegdheid in de Wbp BES en meer ondersteuning vanuit de AP voor de Cbp BES. Met respect voor de autonomie van de CAS-eilanden is het van belang dat Nederland beziet op welke wijze Nederland, indien gewenst, ondersteuning kan bieden bij het verder vormgeven van het toezicht en het vergroten van het privacybewustzijn op de CAS-eilanden.

3. Specifieke punten

Faillissementsexceptie curator

- 3.1 De curator is op grond van de AVG de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die zich in de boedel bevinden. Dit kan betekenen dat de curator met een boedel wordt geconfronteerd die niet 'AVG-compliant' is, daarop kan worden aangesproken en tegelijkertijd geen tijd en middelen heeft om dit op te lossen. Het vormgeven van een zgn. faillissementsexceptie voor de curator die op deze situatie ziet, is daarom wenselijk.

Uitoefenen privacyrechten minderjarigen bij civiele rechter

- 3.2 Op grond van art. 5 lid 1 UAVG kan een minderjarige vanaf 16 jaar toestemming geven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens. Op grond van art. 5 lid 4 UAVG kan een minderjarige vanaf 16 jaar zijn privacyrechten uitoefenen. Indien hij echter een vordering wil instellen bij de civiele rechter over bijvoorbeeld een onrechtmatige verwerking van zijn persoonsgegevens en hij nog geen 18 jaar is, kan hij hier gelet op art. 1:245 BW niet zelfstandig over procederen.⁸ Dit betekent feitelijk dat het zeer moeilijk is voor de minderjarige om zijn rechten uit te oefenen indien de ouders of wettelijke vertegenwoordigers hem niet willen vertegenwoordigen, hetgeen in strijd kan zijn met het EU recht (onder meer art. 47 Handvest). Via een aanpassing van de UAVG kan dit worden rechtgezet.

⁴ De AVG kan wel via de band van art. 3 lid 2 AVG van toepassing zijn, bijv. bij dienstverlening aan betrokkenen in de EU.

⁵ Op de BES-eilanden: de Wet bescherming persoonsgegevens BES (Wbp BES, [Stb. 2010, 349](#)), op Curaçao de Landsverordening Bescherming Persoonsgegevens ([AB 2010/84](#)), op Aruba de Landsverordening persoonsregistratie ([AB 2011/37](#)), op Sint Maarten de Landsverordening Bescherming Persoonsgegevens ([AB 2010/2](#)).

⁶ Zie *Kamerstukken II 2023/24*, 35455.

⁷ De begroting van de Cbp BES bedroeg in 2024 (slechts) \$493.734.

⁸ Zie Hof Arnhem-Leeuwarden 19 december 2023, [ECLI:NL:GHARL:2023:10776](#).